

VII. TÜRK TARİH KONGRESİ

VII. Türk Tarih Kongresi 25-29 Eylül 1970 tarihleri arasında Ankara'da toplandı.

Beş gün süren Kongre çalışmalarına yaklaşık olarak 450 yerli ve yabancı bilim adamı davet edilmişti. Kongre'ye sunulacağı bildirilen bilimsel bildirilerin sayısı ise 170'i aşmaktaydı. Ancak, son andaki mazeretleri nedeniyle bazı bilim adamları bildirilerini okuyamayacaklarını bildirmişler ve kongreye 95'i Türk, 41'i yabancı bilim adamı tarafından 136 bilimsel bildiri sunulmuştur. Kongre'ye katılan bilim adamlarının nitelik ve nicelik bakımından çokluğu ve ayrıca bildirilerin geçen kongrelere nazaran daha fazla olması Türk Tarih Kongrelerinin her defasında artan bir ilgi gördüğünü açıkça göstermektedir.

Kongre'nin toplanacağı tarihten bir hafta önce kongrenin programı ile kongreye sunulacak bildirilerden 70 tanesinin özeti basılmış ve kongre üyelerine sunulmuştur.

Programda kongre çalışmaları beş seksiyonda toplanmakta idi.

- I. Eski Anadolu ve Önasya,
- II. Orta Asya ve Ortaçağ Türk ve Türkiye Tarihi,
- III. Osmanlı Tarihi,
- IV. Türkiye Cumhuriyeti ve Devrim Tarihi,
- V. Tarih Öğretimi.

Eski Anadolu ve Önasya seksiyonunda 28'i Türk ve 8'i yabancı bilgin tarafından olmak üzere toplam 36 bildiri yer almıştır.

İkinci seksiyonda 23 bildiri okunmuş ve bunların 16'sını Türk, 7'sini ise yabancı bilginler sunmuşlardır.

Osmanlı Tarihi seksiyonunda bildirilerin çok fazla olması nedeniyle bu seksiyon A ve B olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır. Her iki bölümde okunan bildirilerin sayısı 55 olup bunların 33'ünü Türk, 22'sini yabancı bilginler vermişlerdir.

IV. seksiyonda ise 4'ü yabancı bilginler tarafından olmak üzere toplam 15 bildiri bulunmaktaydı.

Tarih Öğretimi seksiyonunda da 7 bildiri yer alıyordu.

Program gereğince VII. Türk Tarih Kongresi üyeleri 25 Eylül 1970 Cuma sabahı saat 9'da topluca Anıt-Kabir'e giderek Atatürk'e ve Devrim Şehitleri'ne saygı duruşunda bulunmuşlar ve çelenk koymuşlardır.

Türk Tarih Kurumu Başkanı Ord. Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu, Anıt-Kabir'deki deftere şunları yazmıştır :

"Büyük Atatürk,

Ölümsüz Türk Ulusu'nun tarihsel bilincini şahlandırmak için senin buyruğunla başlatılan Türk Tarih Kongrelerinin bugün yedincisi toplanıyor. Türk kuşaklarına aşıladığın iman ve heyecan bu kongremize de hâkim bulunmaktadır. Türk Tarih Kurumu'na çizdiğin hedeflere doğru durmadan ve yılmadan ilerliyoruz Atatürk".

Saat 10.30'da Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi büyük konferans salonunda toplanılmış, Hikmet Şimşek yönetimindeki Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın çaldığı İstiklâl Marşı ve Johannes Brahms'ın Akademik Tören Uvertürü'nden sonra Sayın Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay Kongre'yi bir söylevle açmıştır. Sayın Cumhurbaşkanı özetle, Türkiye'nin üzerinde toplanmış olan birçok medeniyetlerin, tarih için birbirini tamamlayan tükenmez birer kaynak olduğunu söyleyerek "Çağdaş medeniyetin her alanda gerçekleştirdiği hızlı gelişmeler, tarihin ve milletler arasındaki ilişkilerin ve çalışmaların önemini, kültürel temasların ve işbirliğinin lüzumunu gün geçtikçe artırmaktadır. Bu uğurda bütün dünya tarihçilerine büyük görevler düşmektedir" demiştir.

Cumhurbaşkanı Sunay'dan sonra konuşan Türk Tarih Kurumu Başkanı Ord. Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu, özetle şöyle demiştir :

"Çağımız klasik tarih anlayışının ötesine geçmiştir. Çağımız insanoğlunun alın yazısını, bir bakıma trajedisini, inançlarını, tarihsel açıdan eleştirerek değerlendirmesi gibi sorunların atmosferine girmiştir".

Türk Tarih Kurumu Genel Müdürü Uluğ İğdemir, yaptığı konuşmada, Kurum'un 1961'den bu yana 9 yıllık çalışmaları hakkında bilgi vermiştir.

Daha sonra Kongre'ye gönderilen başarı mesajları okunmuş ve açılış oturumu sona ermiştir. Üyeler ve davetliler bundan sonra Türk Tarih Kurumu yayınları ile ilgili kitap sergisini gezmişlerdir.

Esas Kongre çalışmaları aynı gün öğleden sonra saat 15.00'te Türk Tarih Kurumu ve Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi salonlarında başladı. VII. Türk Tarih Kongresi ele aldığı bilimsel ağırlıkta konular genellikle tarih bilimiyle yakından ilişkili kuran çevrelerce önemle izlenen bir nitelikte olmasına rağmen, çalışmalar süresince değerli Türk basını, radyo ve televizyon örgütleri yakın ilgilerini esirgemediler. Her gün basınıımızda VII. Türk Tarih Kongresi'nin çalışmaları ile ilgili haberler yayınlandı, tartışılan bildirilerden özetler verildi.

Türk Tarih Kurumu, basınıımıza ve öteki haber alma örgütlerine bir ölçüde yardımcı olabilmek için, bir "Basınla İlişkiler Bürosu" kurdu. Bu büro, hergünkü çalışmaları, yayınladığı "Haber Bülteni"yle basınıımıza ve haber örgütlerine duyurmaya çalıştı.

Kongre çalışmaları süresince Ankara Belediye Başkanı Ekrem Barlas Marmara otelinde delegelere ve başka davetlilere bir akşam yemeği verdiği gibi, çeşitli büyükelçilikler, kültür merkezleri ve Türk Tarih Kurumu Başkanı Ord. Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu, kongre üyeleri onuruna birer kokteyl vermişlerdir.

Kongre çalışmalarının tamamlanmasından sonra Konya, Boğazköy ve Gordion'a ayrı guruplar halinde geziler tertiplenmiş ve müzeler gezilmiştir.

VII. Türk Tarih Kongresi'nde okunan bilimsel bildiriler tam metin halinde bir kitapta toplanacaktır. Kongrenin bilimsel niteliğini daha belirgin olarak ortaya koyacak Kongre Kitabı'nın 1971 sonunda yayınlanacağı ve 900 sayfanın üzerinde olacağı tahmin edilmektedir.